

EN KONFERENCE I HISTORISK METODELÆRE

Ved *H. P. Clausen*.

Afhandlingerne i dette hæfte af *Historie* gengiver indledningsforedragene ved den nordiske fagkonference om historisk metodelære, som 20.–24. juni 1965 afholdtes i Århus. Konferencen var det første resultat af et initiativ, som blev taget under det nordiske historikermøde i Bergen i august 1964.

Her samledes en gruppe historikere til en uformel drøftelse af mulighederne for et snævrere nordisk samarbejde omkring studiet af og undervisningen i historisk metodelære ved de nordiske universiteter. Det improviserede møde endte med valget af et foreløbigt arbejdsudvalg til at arbejde videre med tanken. Dette udvalg bestod af professor *Pentti Renvall*, Helsingfors, daværende docent, nu professor, *Ottar Dahl*, Oslo, docent *Jörgen Weibull*, Lund, og universitetslektor *H. P. Clausen*, Århus, med Ottar Dahl som formand.

Udvalgets første handling var at samle og fordele bearbejdede gengivelser af de referater, der ved sammenkomsten i Bergen var givet af fremgangsmåden ved undervisningen i historisk metodelære i de enkelte lande. Derefter begyndte man forberedelsen af den fagkonference, man takket være bevillinger fra det danske undervisningsministerium og Clara Lachmanns fond blev i stand til at afholde på Danmarks Journalisthøjskole i Århus.

Til konferencen blev indbudt 2 à 3 repræsentanter fra hvert af de egentlige historiske institutter ved de nordiske universiteter, og det samlede deltagertal blev 35. Heraf var de 11 fra Danmark, 8 fra Finland, 5 fra Norge og 11 fra Sverige. Desuden deltog interesserede historikere fra Århus som gæster i møder og diskussioner.

Konferencen var tilrettelagt som et udpræget arbejdsseminar, og de emner, der er behandlet i de følgende afhandlinger, var genstand for en omfattende og indgående diskussion. Som man vil se af dette hæftes indhold, var konferencens emneområde ganske vidtspredt, men i kraft af den indre sammenhæng i de historiske metodeproblemer, fornemmedes alligevel tydeligt en helhed i arbejdet på mødet. Forhåbentlig vil også læserne af de følgende sider opfatte denne sammenhæng på tværs af terminologiske og andre forskelle.

De første tre indlæg, Ottar Dahls, H. P. Clausens og Henning Poulsens,

var rettet mod de specielle problemer i kildeteorien og i forbindelse hermed universitetsundervisningen i historisk metode. Det var det ene af de problemområder, konferencen skulle tage op.

Det andet var de historiemetodiske problemer i videre forstand. De behandlede i Jörgen Weibulls, Pentti Renvalls og Sivert Langholms indlæg. I denne emnegruppe faldt også en drøftelse af generalisering i historisk forskning på grundlag af et foredrag af professor *Knut Mykland*, Bergen. Knut Myklands indlæg har desværre ikke kunnet bringes i dette hæfte.

I forbindelse med konferencen var opstillet et udvalg af den historiemetodiske litteratur i Statsbiblioteket i Århus. En liste over denne litteratur bringes i dette hæfte efter foredragene.

Der var blandt deltagerne enighed om, at konferencen meget tydeligt viste, at netop de historiske metodeproblemer gav et ypperligt grundlag for en frugtbar meningsudveksling af betydning også for den praktiske historieforskning. Ved konferencens slutning enedes man derfor om at fortsætte og udbygge det samarbejde, der nu var begyndt.

Det blev vedtaget, at man skulle søge tilsvarende møder gjort til en tilbagevendende begivenhed, og det næste møde blev fastlagt til sommeren 1966. Samtidigt vedtoges på baggrund af de erfaringer, man havde gjort ved dette første forsøg, at antallet af deltagere ved fagkonferencerne ikke burde overstige 40. Det overlodes de enkelte lande eller universiteter at udpege deltagerne efter de principper, der i hvert tilfælde måtte findes mest passende.

Mellem fagkonferencerne fungerer et arbejdsudvalg med et medlem og en suppleant fra hvert af de nordiske lande. Hertil er fra Danmark valgt lektor H. P. Clausen med professor Aksel E. Christensen som suppleant, fra Finland docent Pirkko Rommi (suppleant: docent Olof Mustelin), fra Norge professor Ottar Dahl (suppleant: docent Knut Helle), fra Sverige docent Jörgen Weibull (suppleant: docent Rolf Tostendahl). Udvalget har konstitueret sig med Ottar Dahl som formand.

Konferencen pålagde det nyvalgte arbejdsudvalg at udarbejde forslag til et program for undervisningen af historikere i kvantitative metoder, og en betænkning om et sådant kursus vil blive forelagt på den conference, som i dagene 18.–22. juni 1966 søges afholdt på Voksenåsen ved Oslo. Hovedemnet for denne 2. conference bliver historiens plads i samfundsforskningen.